

mit Standpunkt at stille saa faa teoretiske Krav som muligt til Søfolkene, og den samme Bemærkning kan jeg gøre med Hensyn til, hvorvidt Massinlære skal være tvunget Fag. — Ved Sætteskipperprøven har jeg ikke noget bestemt imod det, det er ikke meget, der fordres. Der er visse Ting, de maa kende, og som jeg ogsaa tror, de kende. De internationale Regler tror jeg, de kende, de have ogsaa deres Banter, selv om de ikke have Eksamen. Men nu kræves der slet ingen Ting af dem. De sejle, og jeg tror, den højtærede Minister vil indrømme, at de sejle godt, og at der ikke er slet syn-derlig mange Ulykker, som netop kan tilskrives disse Folks Udyndighed. Jeg vil altsaa blot gøre den Bemærkning, at der kræves intet nu i dette Fag, og at det ikke har vist sig at være nogen Ulempe.

Th. Nielsen: Den højtærede Marine-minister bemærkede, at jeg vilde lade det blive ved det bestaaende med Hensyn til Skolerne. Deri har den højtærede Minister for saa vidt ikke Ret. Jeg udtalte mig ikke udtrykkelig imod, at der blev anerkendte Skoler. Jeg sagde kun, at jeg havde store Betænkeligheder derved; men man skulde i alt Fald gøre det samme der som ved Præliminærekksamen, nemlig lade Kommissionen eksaminere ganske uafhængig af de anerkendte Skoler. Hvad der skulde være i Vejen for denne Ordning, ser jeg ikke, og jeg stønner heller ikke, at den højtærede Minister fremsførte nogen Grund derimod; kun mente han, at de godt kunde være tilfredse med at gaa op ved Skolen og lade sig eksaminere af de Lærere, med hvilke de Skoler, hvor de ere forberedte, paa en Maade konkurrere. Jeg har som Barn lært, og Erfaringen har iøvrigt belært mig — og vel de fleste med mig — om, at Menneskene nu en Gang ikke ere saa gode, som de burde være, og jeg siger heller ikke, at Navigationslærerne ere saa gode, som de burde være. Vilde man holde paa det nuværende, saa skulde man gøre det samme som ved Skolelærereksamen; man skulde understøtte nogle Skoler, som vise deres Dygtighed — som de saakaldte Statsseminarier — men iøvrigt lade alle eksamineres af den samme Kommission. Denne Ordning har man med Hensyn til Lærerne, men med Hensyn til Realister og Latin-skoleelever have vi den anden Ordning, nemlig at flere Skoler have Ret til at afholde Eksamen; og det er allerede en meget stor Fordel. Jeg maa derfor i hvert Fald forlange, for at jeg kan give dette Lovforslag min Tilslutning, at der ogsaa udenfor Skolerne maa eksistere

en Eksamenkommission, og jeg kan virkelig ikke stønne, at det er et for stort Forlangende af en saadan Skole, som altsaa maa siges at have anden Prioritet, om jeg saa maa sige, nemlig den Prioritet, at den skal lade sine Elever eksaminere af fremmede Folk, hvorimod de anerkendte Skoler kunne lade dem eksaminere af deres egne Lærere. Naar de kunne bestaa i denne Konkurrence med Hensyn til Eksamineringen af fremmede, saa forekommer det mig ogsaa, at de have Krav paa at eksistere; at denne Konkurrence skulde være saa stor, kan jeg virkelig ikke indse. Den ærede Minister sagde, at jeg skulde have sagt, at Understøttelserne vare for store; det har jeg dog ikke sagt; Understøttelserne ere større end ved nogen som helst anden privat Skole, og det kan den ærede Minister ogsaa nok forstaa, at det er Tilfældet, den vilde vist endogsaa blive overflødig stor, hvis vi vedtage dette Lovforslag, som det er. Statsunderstøttelserne til Navigations-skolerne ere allerede nu for store, saa at det er den ærede Minister umuligt at saa dem brugt — han bruger dem i alt Fald ikke; som Oplysningerne vise, bliver der 10—11,000 Kr. tilovers om Aaret. — Den ærede Minister syntes fremdeles ikke om, at jeg vilde have Tiden for Anerkendelsen begrænset, men hvad Fare der skulde være ved det med Hensyn til Anerkendelsen, det kan jeg slet ikke indse. Det forekommer mig heller ikke, at den ærede Minister beviste, at der var nogen Fare ved det; vi have det jo paa alle andre Omraader; vi have det med Hensyn til Latin-skolerne og Realskolerne; det er altsaa slet ikke noget nyt. Det betyder jo slet ikke, at Tilskudet ikke kan fornyes, tværtimod, naar de gøre deres Sager godt, saa faa de det fornyet; men det kan vist være godt, at de mindes om, at de ere Endelighedens og Forkræntelighedens Love underkastede. — Den ærede Minister nævnte, at naar Understøttelsen er foreslaet saa stor, saa er det, fordi der foretages noget bestemt ved Eksamen; men en Eksamen, som man kan tage efter 9 Maa-neders Forløb, kan da ikke være saa overvældende svær, og i hvert Tilfælde er det sikkert, at ved de private Skoler som ved de anerkendte Realskoler ere Fordringerne meget større, og der have vi der ikke en Gang den Understøttelse, saa den ærede Minister kan vist ikke hævde, at det er nødvendigt af den Grund at give en saa stor Understøttelse. Men jeg er altsaa slet ikke imod det, jeg slaar kun paa, at andre Næringsveje vilde ogsaa gøre større Fordringer gældende, om vi vedtage Lovforslaget i denne Stikelse, hvad jeg som sagt slet ikke skal udtale mig